

Mia Laiho kok ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä mielenterveyspalveluiden terapiatakuun toteuttamiseen (35 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Mielenterveysongelmat olivat jo ennen koronaepidemian aiheuttamaa kriisiä alihoitettu kansansairaus sekä suurimpia syrjäytymisen syitä. Mielenterveysongelmat ovat nykyisin myös suurin työkyvyttömyyden syy. Erityisesti nuorten mielenterveysongelmien määrä on kasvanut viime vuosina merkittävästi. Terveystieteiden palvelut eivät ole ehtineet kehitykseen mukaan, vaan monin paikoin hoito on ruuhkautunut ja jonot mielenterveyspalveluihin ovat pitkiä.

Mielenterveyden Terapiatakuu -kansalaisaloitteella ehdotetaan lakimuutosta, jolla taataan kaikille nopea pääsy hoidolliseen psykoterapiaan tai muuhun psykososiaaliseen hoitoon. Hoidon tarve tulisi arvioida välittömästi apua haettaessa, ja hoito aloittaa kuukauden sisällä tästä. Mahdollistamalla nopea pääsy palveluihin vähennetään sekä inhimillisiä kärsimyksiä että yhteiskunnalle aiheutuvia taloudellisia kustannuksia.

Perustason mielenterveyspalvelujen vahvistamisella terapiatakuu-mallin mukaisesti voidaan ehkäistä suurempien ongelmien syntymistä. Panostukset mielenterveyspalveluiden saatavuuden parantamiseksi kannattavat, sillä kun yhä useampi saa apua varhaisessa vaiheessa, vähenevät mielenterveysongelmista johtuvat työpoissaolot ja kalliin erikoissairaanhoidon tarve pienenee. Arvioiden mukaan kansalaisaloitteen mukaisen terapiatakuun myötä vuosittain noin 7 500 henkilöä voisi kuntoutua etuuksien piiristä työelämään. Etuuksien käytön vähentyminen ja ansiotuloverojen kasvu tuottaisivat vuosittain noin 340 miljoonan euron kustannussäästön. OECD arvioi mielenterveyden ongelmien kustannusten olevan Suomessa vuosittain noin 5,3 prosenttia suhteessa bruttokansantuotteeseen, joka tarkoittaisi nykytasolla lähes 13 miljardin kustannuksia mielenterveyden häiriöistä.

Terapiatakuun avulla pääsisi hoidon piiriin matalalla kynnyksellä. Jos potilas tarvitsee varhaisen terapiajakson jälkeen jatkohoitoa, hänet ohjattaisiin erikoissairaanhoidon tai Kelan psykoterapiatuen piiriin.

Terapiatakuusta on jätetty eduskuntaan kansalaisaloite.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Talousarvioaloite TAA 253/2022 vp

että eduskunta lisää 35 000 000 euroa momentille 33.60.31 terapiatakuun toteuttamiseen ja lisää momentin perusteluihin maininnan, että määrärahaa saa käyttää terapiatakuun mukaisesti mielenterveyspalveluiden saatavuutta parantaviin kehittämishankkeisiin.

Helsingissä 30.9.2022

Mia Laiho kok
Sari Sarkomaa kok
Paula Risikko kok